Canonul din Duminica a II-a după Paşti (a Sfântului apostol Toma)

Predici la Duminica a II-a după Paşti (a Sfântului apostol Toma) (2.Penticostar):

https://www.academia.edu/42999039/Predici_la_Duminica_a_II-a_dup%C4%83_Pa%C5%9Fti_a_Sf%C3%A2ntului_apostol_Toma_2._Penticostar_

https://archive.org/details/predici-la-duminica-a-ii-a-dupa-pasti

***

Materiale despre Penticostar:

https://independent.academia.edu/emystea/Penticostar

https://archive.org/details/@steaemy?query=Penticostar

&&&

facere a lui Ioan Damaschin

Cântarea 1-a, glasul 1

Irmos: Să cântăm toate noroadele Celui ce a izbăvit pe Israil din robia cea amară a lui Faraon şi cu picioare neudate prin adâncul mării l-a povăţuit cântare de biruinţă, că S-a proslăvit.

Astăzi este primăvara sufletelor, pentru că Hristos, ca un soare răsărind din mormânt a treia zi, a gonit iarna cea întunecată a păcatului nostru; pe Dânsul să-L lăudăm, că s-a proslăvit.

Împărăteasa vremilor, aducând daruri prea arătat zilei celei purtătoare de lumină şi împărătesei zilelor, veseleşte pe poporul bisericesc, cel ales, neîncetat lăudând pe Hristos, cel ce a înviat.

Nici porţile morţii, Hristoase, nici peceţiile mormântului, nici încuietorile uşilor nu s-au împotrivit Ţie; ci înviind, ai stătut înaintea prietenilor Tăi, Stăpâne, dându-le lor pacea care covârşeşte toată mintea.

Catavasia: Ziua învierii, să ne luminăm popoare, Paştile Domnului, Paştile; că din moarte la viață şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-l cântăm cântare de biruinţă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întărește-mă pe mine, Hristoase, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale şi mă luminează cu lumina feţei Tale, că nu este sfânt, fără numai Tu, Iubitorule de oameni.

Noi în loc de vechi şi nestricăcioşi prin Crucea Ta, Hristoase, pe noi făcându-ne, întru înoirea vieţii cu cuviinţă a vieţui ne-ai poruncit.

În mormânt fiind închis cu trupul Tău cel cuprins, ai înviat, Hristoase, cela ce eşti necuprins şi uşile fiind încuiate ai stătut înaintea ucenicilor Tăi, Atotputernice.

Rănile Tale, Hristoase, care de voie le-ai răbdat pentru noi, le-ai arătat ucenicilor Tăi, păzindu-le mărturie slăvitei învierii Tale.

Ipacoi, glasul al 6-lea: Precum ai venit în mijlocul ucenicilor Tăi, Hristoase, pace dându-le lor, vino şi la noi şi ne mântuieşte pe noi.

Şi citire la Ioan Gură de Aur, al cărei început este: Înnoirile a se cinsti…

Cântarea a 4-a

Irmos: Mare este taina iconomiei Tale, Hristoase, că aceasta mai-nainte văzându-o de sus prin dumnezeiasca vedenie Avacum, a strigat către Tine: Ieşit-ai spre mântuirea poporului Tău, iubitorule de oameni.

Fiere a gustat, vindecând gustarea cea de demult şi acum cu fagur de miere luminare dând Hristos strămoşului, dă şi a sa dulce împărtăşire.

Bucuratu-Te-ai, fiind pipăit, pentru aceea, Iubitorule de oameni, spre aceasta ai îndemnat pe Toma, tinzându-i lui coasta, celui ce nu credea şi lumii adeverind, Hristoase, sculării Ta cea de a treia zi.

Bogăţie scoţând din vistieria cea nefurată, din dumnezeiasca coasta Ta cea împunsă cu suliţa, facătorule de bine, de înţelepciune şi de cunoştinţă umple lumea Geamănul.

A ta limbă cea prea fericită se laudă, o Geamănule, că aceasta întâi a propovăduit cu bună credinţă pe Dătătorul de viață Iisus, Dumnezeu şi Domn, din pipăire umplându-se de dar.

Cântarea a 5-a

Irmos: De noapte mânecând Te lăudăm pe Tine, Hristoase, cela ce eşti împreună cu Tatăl fără de început şi Mântuitorul sufletelor noastre pace lumii dăruieşte, Iubitorule de oameni.

Stând Mântuitorul înaintea prietenilor celor ce erau întristaţi, cu venirea Sa toată mâhnirea le-a gonit şi a sălta i-a îndemnat întru învierea Sa.

O, fapta cea bună cu adevărat, cea lăudată şi înfricoşată a lui Toma! Că cu îndrăzneală a pipăit coasta ceea ce strălucea cu dumnezeiescul foc.

Necredinţa Tomei, roditoare de credinţă nouă o ai arătat; că Tu, cu înţelepciunea Ta, toate mai-nainte le rânduieşti spre folos, Hristoase, ca un iubitor de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Pe proorocul l-ai mântuit din chit, Iubitorule de oameni, şi pe mine mă scoate dintru adâncul greşelilor, rogu-mă.

Pe Toma nu l-ai lăsat să se afunde întru adâncul necredinţei, Stăpâne, ci i-ai tins palmele spre pipăire.

Mântuitorul nostru a zis: Pipăindu-Mă vedeţi, că oase şi trup port; Eu nu M-am schimbat.

Coasta a pipăit, şi crezând a cunoscut Toma, nefiind la intrarea Ta cea dintâi, Mântuitorule al nostru.

Condac, glasul al 8-lea: Cu dreapta cea osârduitoare coasta Ta cea de viață dătătoare Toma o a cercat, Hristoase Dumnezeule. Că dacă ai întrat, uşile fiind încuiate, cu ceilalţi apostoli a strigat către Tine: Domnul eşti şi Dumnezeul meu.

Icos: Cine a păzit atunci mâna ucenicului nearsă, când s-a apropiat de coasta Domnului cea de foc ? Cine i-a dai ei îndrăzneală de a putut pipăi osul cel de văpaie? Cu adevărat ceea ce s-a pipăit. Că, de n-ar fi dat coasta putere dreptei celei de lut, cum ar fi putut pipăi patimile cele ce au clintit cele de sus şi cele de jos ? Acest dar Tomei s-a dat, a o pipăi pe aceasta şi a striga lui Hristos: Domnul eşti şi Dumnezeul meu.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cântarea muzicească cea tocmită cheamă pe popoare să slujească chipului; iar tinerii lui David, cântând după obiceiul părintesc din cântările Sionului, porunca cea potrivnică a tiranului o au călcat şi văpaia în rouă o au schimbat, cântând cântare. Cela ce eşti prea înălțat, Dumnezeule al părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cea întâia din zile şi doamnă este această zi purtătoare de lumină, întru care se cuvine să se bucure, după vrednicie, poporul cel nou şi dumnezeiesc; căci, ca ceea ce este a opta, poartă şi chipul veacului ce va să fie. Cel ce eşti prea înălţat, Dumnezeule al părinților şi al nostru bine eşti cuvântat.

Unul cel ce a îndrăznit şi cu credinţa cea necredincioasă bine ne-a făcut nouă, Toma geamănul, risipeşte necunoştința cea întunecată a tuturor marginilor, cu necredința cea credincioasă şi luişi îşi împleteşte arătat cunună, strigând: Tu eşti Domnul cel prea înălțat, Dumnezeule al părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Nu în zadar îndoindu-se Toma pentru scularea Ta, nu se pleca; ci se nevoia să o arate aceasta fără îndoială tuturor neamurilor, Hristoase. Pentru aceasta cu necre-

dința sa pe toți aducându-i la credinţă, i-a învăţat să zică: Tu eşti Domnul cel prea înălțat, Dumnezeule al părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cu frică mâna punându-şi Toma în coasta Ta cea de viață aducătoare, Hristoase, tremurând a simțit, Mântuitorule, îndoită lucrare a celor două firi, care întru Tine sunt unite fără amestecare şi cu credință a strigat zicând: Tu eşti Domnul cel prea înălţat, Dumnezeule al părinților şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cela ce a păzit pe coconi în văpaia focului cuptorului celui ars şi în chip de înger la dânşii S-a pogorât, pe Domnul lăudați-L şi-L prea înălţaţi întru toți vecii.

Dorind de vederea Ta cea veselă, mai întâi nu credea Toma, iar învrednicindu-se a dobândi aceea, Dumnezeu şi Domn pe Tine Te-a numit, Stăpâne, pe carele Te prea înălţăm întru toți vecii.

Pe Cel ce a suferit necredinţa Tomei şi Şi-a arătat coasta şi cu palma aceluia S-a pipăit, pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toți vecii.

Iscodirea ta, Tomo, vistierie ascunsă ne-a deschis nouă. Că teologhisind cu limba cea de Dumnezeu purtată, lăudați-L, ziceai, pe Hristos şi-L prea înălţaţi întru toți vecii.

La Cântarea a 9-a: Ceea ce eşti mai cinstită… nu cântăm.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine, făclia cea luminoasă şi Maica lui Dumnezeu, slava cea prea strălucită şi mai înaltă decât toate făpturile, cu cântări te slăvim.

Ziua Ta cea luminoasă şi prea strălucită, Hristoase, darul cel cu totul luminat, întru care frumos cu podoaba ai stătut înaintea ucenicilor Tăi, cu cântări o slăvim.

Pe Tine, Cel pipăit la coastă cu palmă de lut şi nu o ai ars pe dânsa cu focul dumnezeieștii fiinţe celei fără de materie, cu cântări Te slăvim.

Pe Tine, Hristoase, Cel ce ai înviat din mormânt ca un Dumnezeu, nu cu ochii văzându-Te, ci cu dorul inimii crezând, cu cântări Te slăvim.

Catavasie: Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit, saltă acum şi te bucură, Sioane, iar tu curată veseleşte-te Născătoare de Dumnezeu, întru Învierea Celui născut al tău.

Sinaxar în Duminica Tomei

Stih: De vreme ce cheia iadului şi a mormântului nu Te ţine,
Cum, Hristoase, cheia uşilor Te poate opri pe Tine?

Întru această Duminică a doua după Paşti, prăznuim înnoirea învierii lui Hristos şi pipăirea Sfântului apostol Toma. Pentru că era obicei vechi a se face înoiri la vreun lucru din cele vestite. Că întorcându-se anul şi ajungând la acea zi, întru care se întâmplase, se făcea pomenire de acel lucru, ca să nu se uite lucrurile cele mari. Pentru aceasta evreii întâi au făcut Paştile în Galgal, înoind trecerea prin Marea Roşie. De aceea se înnoia la ei cortul mărturiei şi multe sărbători.

Însă de vreme ce învierea Domnului este lucru mai înalt şi mai mare decât toate lucrurile cele din lume şi mai presus de tot gândul, pentru aceea nu numai în fiecare an aceasta o prăznuim şi o înnoim, ci pururea şi după fiecare a opta zi. Întâia înnoire a acesteia (adică a învierii) este Duminica de acum, care se zice cu adevărat şi a opta şi cea dintâia. A opta, că este de la Paşti a opta: iar întâia, căci este începerea celorlalte. Şi iarăşi a opta, căci se pune spre închipuirea zilei celei fără de sfârşit, care va fi în veacul viitor, care va fi cu adevărat şi cel dintâi şi o zi care nu se va despărţi nicicum cu vreo noapte. Acestea pentru înnoiri.

Iar cele pentru Toma aşa au fost: ***Hristos în ziua când a înviat, seara arătându-se ucenicilor, nu era Toma****;* că încă nu se adunase cu ceilalţi, pentru frica iudeilor. După aceea peste puţin venind şi înţelegând de venirea lui Hristos, nu numai n-a

crezut pe ucenici că L-au văzut pe El înviat, ci încă nicicum, că ar fi înviat Domnul. Şi acesta este unul din cei doisprezece. Iar Dumnezeu, meşterul cel bun, economisind cu adevărat şi de unul şi ca mai vârtos să se adevereze învierea şi celor ce vor fi după aceea, a aşteptat opt zile, ca să facă dragostea lui desăvârşit; şi mai ales acela n-a crezut ca să dea tuturor credinţa învierii mai adevărat.

Deci, Domnul iar a venit, fiind uşile încuiate ca şi mai-nainte şi fiind şi Toma, a intrat şi le-a dat lor pacea cea obişnuită. După aceea S-a întors spre Toma și a zis: Adu-ţi degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu-ţi mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fii necredincios, ci credincios. Iar Toma cu dinadinsul ispitind şi luând credinţă prin pipăire a strigat: Domnul meu şi Dumnezeul meu. Aceea adică pentru trup, iar aceasta pentru Dumnezeire. Şi Hristos a zis către dânsul; Dacă M-ai văzut ai crezut ? Fericiţi sunt cei ce n-au văzut şi au crezut.

Iar geamăn se numeşte Toma, sau pentru că împreună cu altul s-a născut, sau pentru că s-a născut îndoit pentru înviere, sau că avea din fire două degete ale mâinii drepte lipite, adică cel din mijloc şi cel dinaintea lui, care se cheamă arătător, ca şi cum s-ar fi ştiut că avea să se îndoiască şi cu acestea era să pipăie. Iar alţii zic şi acesta este lucru mai adevărat, că Toma se tâlcuieşte geamăn. Aceasta a fost ***a doua arătare a lui Hristos***.

Iar ***a treia*** a fost la Marea Tiberiadei, la vânatul peştilor, când şi cu mâncarea s-a unit, mistuindu-se de focul cel dumnezeiesc, precum singur ştie şi adeverind şi prin aceasta învierea.

După aceea ***S-a arătat în Emmaus***.

A ***cincea oară*** S-a arătat în Galileea celor unsprezece, precum se zice. De la înviere până la înălţare, multe şi mai presus de fire semne a făcut înaintea ucenicilor şi nu multora a arătat acelea, pentru că nu era cu putință să le audă mulţi oameni, încă în lume petrecând, fiindcă erau foarte peste fire.

Pentru rugăciunile apostolului Tău Toma, Hristoase Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi.